
Andile Mji ke mogaka wa dipalo.

E ke kgang ya Andile fa e ne e le mosimane, le ka moo a ithutileng go rata dipalo.

Andile o beletswe kwa Gqerberha, kwa Kapa Botlhaba.

O ne a nna le mmaagwe le rraagwe. Ba nna kwa New Brighton.

Gaufi, go le motsana o bidiwa Tyeni.

Ntatemogolo wa gagwe o ne a nna koo.

Andile o ne a rata go etela Ntatemogolo. A na le lesaka la dikgomo.

O ne a botsa Andile gore, "Dikgomo tse di tona le tse di namagadi di kae? Mme dikgomo tsothe di kae mo lesakeng?"

Lwa ntlha, Andile o ithutile go bala go fitlha go lesome, a dirisa menwana. A atolosa go ya go masomeamabedi, ka menwana ya maoto!

Mo mosong, mokoko o ne o lela. E le ura ya botlhano fa ba tsoga. Ba ipaakanyetsa go gama dikgomo.

Morago, ba ya kwa thabeng e e gaufi go fudisa dikgomo.

Ba dirisa letsatsi go lepa nako.

Mo motshegareng, ntemogoloagwe a mmita. Gore a tle go ja. E ne e le ura ya bolesomepedi.

O ne a itse fa e le nako ya go ya gae.

Fa letsatsi le dikela, a bala dikgomo. A netefatsa fa di boile tsothe.

Fa Andile a simolola go ya sekolong. Rraagwe a mo rekela tshupanako.

A dirisa tshupanako go bala ka bobedi, boraro le bone.

E le ka fa tshupanako e na le dipalo go simolola ka nngwe go fitlha ka lesomepedi.

A itse gore lenaka le legolo, mo lesomepedi ke ura, mme, fa le supile thataro ke masome-a-mararo morago ga ura.

Andile o ne a bala dipalo ka tihaloganyo. A balela go ya kwa pele le kwa morago a dirisa tlhogo.

O ne a kgona go bala malatsi a beke le dikgwedi tsa ngwaga, ka tatelano.

Fa dikgomo di tsala, o ne a ikatisa dipalo ka go bala dinamane.

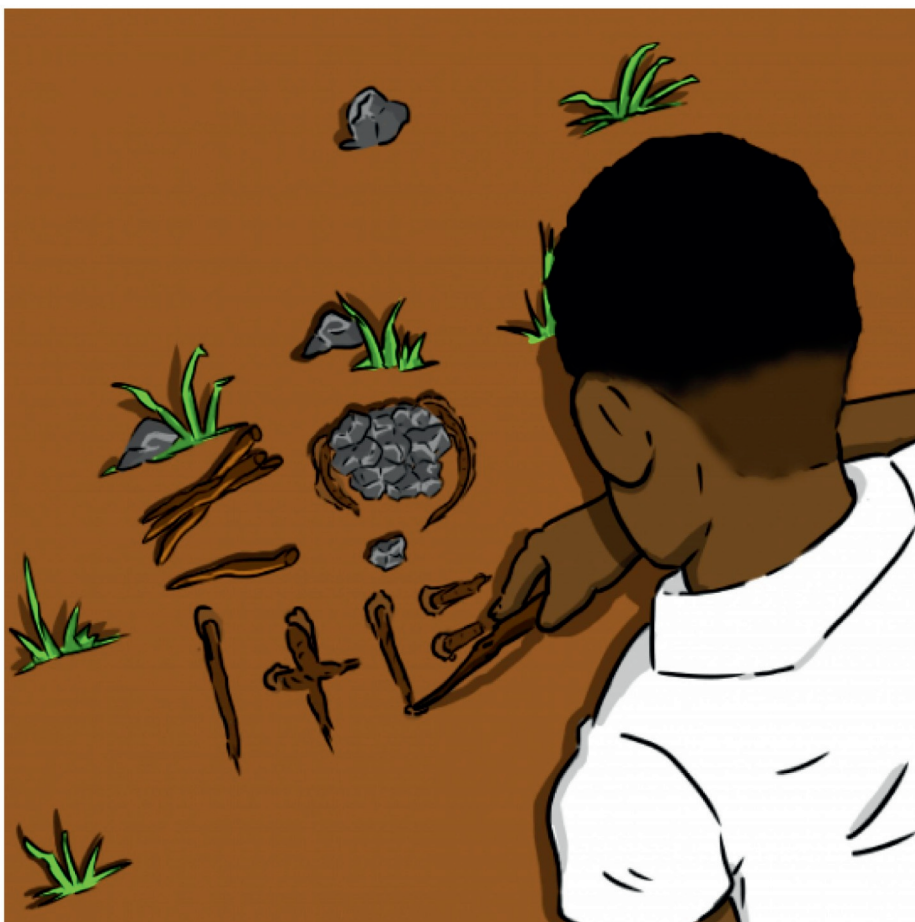

Ka Labotlhano a paka diaparo a ya kwa go ntemogolo. A nna Lamatlhatso le Latshipi.

Ka Mosupologo a boela gae, go ya sekolong.

Fa dikolo di tswalelwa a ya go eta, a itumelela go disa dikgomo.

Fa Andile a simolola sekolo. Ba ne ba dirisa majwe le dikotana go bala.

O ne a dirisa menwana go kwala fa fatshe. A ikatisa go tlhakanya dipalo mo mmung.

Phaposiborutelo e le fa tlase ga setlhare. Fa pula e na, ba sa ye sekolong.

Fa mosimane wa kwa Brighton a gola, a ya kwa
yunibesithing go ithutela dipalo. O ithutile dingwaga di le
dintsi.

Gompieno, Andile Mji o dira kwa lefapheng la dipalo le
mananepalo.

O santse a kgona go lepa nako jaaka bogologolo, a dirisa
letsatsi.

Gompieno, Andile ke moitseanape Mji. O dirisa menwana ya gagwe go tlanya mo khomphiutheng

O dirisa dipalo le kerafo go kwala dikgang. Dipalo o di dirisa go fitlhelela ditharabololo

O dirisa mananepalo go araba dipotso tse di jaaka, 'Go ya bana ba dingwaga di le kae kwa sekolong?'

Moitseanape Mji o dira ka khomphiutha le dipalo.

A re, "Khomphiutha e botlhokwa, fela nako nngwe e a latlhega! Tlhaloganyo ya me e nna mo tlhogong, go fitlha kwa bokhutlong.

Mo dipalolong, ga go fetoge sepe. Dipalo di nnela ruri."

Moitseanape Mji o go tshwaretse molaetsa:

“Go itse dipalo, o tshwanetse go ikatisa go dira ka dinomoro.

Dipalo ke ‘go dira’ gape Dipalo ke mokgwa.

O tshwanetse go ithuta go akanya ka dinomoro. Ka fao, o tla nna mogaka!”

—Dipotso

1. Andile o ithutile leng lwa ntlha ka dipalo le go bala?
2. A go botlhokwa go itse go dira ka dipalo o sa dirise khomphiutha le sebaledi? Tlhalosa karabo ya gago.
3. Balela kwa pele ka bobedi, boraro le bone go fitlha go lesomepedi. Fa o fetsa, o balele kwa morago.

—Dibuka tse di mo motseletseleng o

- Andile Mji
- Asnath Mahapa
- Bongani Mayosi
- Charlotte Maxeke
- Mmantsane Moche Diale
- Mulalo Doyoyo
- Tebello Nyokong
- Tshilidzi Marwala

Kgang e, e tthamilwe le go kwalwa ka Setswana, e le karolo ya Zenex Ulwazi Lwethu ya dibukapuiso tsa porojeke ya 2020.